

طرح گذار در نوار غزه

احمد زیدآبادی
نویسنده و مشاور هم‌میل

در حالی که مسئله هسته‌ای ایران وارد دمر حله‌ای از بحرانی‌ترین وضعیت خود می‌شود، آمریکا به کمک شرکای عرب و مسلمان خود، طرحی را برای پایان دادن به جنگ در نوار غزه و مهار بحران فلسطین، در دستور کار قرار داده است. طرحی که رسانه‌های نزدیک به محافل سیاسی آمریکا مفاد آن را افشا کرده‌اند، شامل ۲۱ ماده است که اجزاء اصلی آن در دیدار رهبران شماری از کشورهای عرب و مسلمان با دونالد ترامپ رئیس‌جمهور آمریکا در کاخ سفید، مورد موافقت و رضایت حاضران قرار گرفته است. این طرح ۲۱ ماده‌ای که توسط استیو ویتکاف نماینده ویژه رئیس‌جمهور آمریکا و با مشورت مؤثر تونی بلر نخست‌وزیر سابق بریتانیا و جارد کوشنر داماد ترامپ تهیه و تدوین شده است، بر آزادی و مبادله فوری اسیران، اعلام آتش‌بس دائمی، عقب‌نشینی تدریجی ارتش اسرائیل از نوار غزه، تشکیل کمیته‌ای از متخصصان فلسطینی برای اداره امور روزمره مردم غزه، شکل‌گیری یک نیروی ثبات‌بخش بین‌المللی با حضور نظامیان کشورهای عرب و مسلمان برای دوران گذار، خلع سلاح حماس، غیرنظامی کردن نوار غزه و رادیکالیسم‌زدایی از مردم آن، ترسیم چشم‌اندازی برای مذاکره بین اسرائیل و فلسطینی‌ها به منظور یافتن یک «افق سیاسی» به قصد «همزیستی مسالمت‌آمیز» و نهایتاً گشودن راهی برای تأسیس کشور فلسطینی در آینده‌ای نامشخص تأکید شده است. طبق گزارش‌های رسانه‌ای، تونی بلر قرار است در دوران انتقالی اداره نوار غزه، نقش اصلی را بازی کند و به نحوی مدیریت کلان آن را به طور موقت به دست گیرد. اهمیت طرح این است که اراده ساکنان نوار غزه برای اقامت در زادگاه خود و حق بازگشت آنها در صورت مهاجرت به خارج از منطقه، به رسمیت شناخته شده است. دونالد ترامپ در ماه‌های نخست ورودش به کاخ سفید اصرار داشت که نوار غزه به تلی از خاک و زیاله تبدیل شده است و ساکنان آن باید آنجا را ترک کنند تا وی آن ناحیه را تحت تملک خود به ریور یا موناکوی جدیدی تبدیل کند! ترامپ اما در طرح جدید از این خواست خود عقب‌نشسته است و این موضوع قاعده‌تاً به مذاق رهبران اسرائیل تلخ خواهد آمد، زیرا آنها زمینه‌سازی برای خروج مردم نوار غزه از سرزمین خود را پایه سیاست‌شان قرار داده‌اند. نکته دیگری که ترامپ برخلاف مواضع قبلی دولت خود با آن همراهی نشان داده، اشاره به نقش دولت خودگردان تحت رهبری محمود عباس در اداره آینده نوار غزه است. طبق مفاد طرح، در صورت پیشرفت کار در نوار غزه، اداره این منطقه نهایتاً به دولت خودگردان فلسطین سپرده خواهد شد البته به شرط آنکه تمام اصلاحات ساختاری مورد نظر آمریکا و متحدانش را به انجام رسانده باشد. این موضوع نیز مورد رضایت اسرائیلی‌ها نیست و آنها خواستار دور نگه داشتن کامل تشکیلات تحت رهبری عباس از نوار غزه هستند. با این حال، خلع سلاح حماس و غیرنظامی کردن نوار غزه و رادیکالیسم‌زدایی از مردم آن، مورد استقبال شدید اسرائیلی‌هاست. در این طرح به اعضای حماس امکان داده شده است که با متعهد به زندگی مسالمت‌آمیز شوند و یا در شرایطی ایمن، آنجا را به مقصد کشورهای دیگر ترک کنند. در عین حال، اسرائیل متعهد شده است که دیگر حمله به قطر را تکرار نکند. این موضوع به معنای تضمین امنیت رهبران تبعیدی حماس در خاک قطر در صورت پیشرفت آتش‌بس و ایجاد ثبات در نوار غزه است. ▶

سد تجاری عراق

پیامدهای وضع تعرفه ۱۳۰ دلاری برای محصولات فولادی در گفت‌وگو با حمید حسینی و رضا شهرستانی

گزارش
صنعت
۱۰-۱۱

راه بازگشت به ایران؟

ارزیابی نمایندگان مجلس از لایحه حمایت از ایرانیان خارج از کشور

گزارش
پارلمان
۴-۵

دراماتورژی معطوف به آزادی

نقد و بررسی نمایش «برادران کارامازوف» با گفتاری از رضا سرور

گزارش
فرهنگ
۱۴-۱۵

هجوم به شمال برای امنیت و آب

افزایش چشمگیر خرید ملک در گیلان و مازندران در پی جنگ و خشکسالی

ارزیابی کارشناسان از شرایط و گزینه‌های ایران پس از قطعی شدن و آغاز اجرای اسنپ‌بک

چین و روسیه می‌ایستند؟

گزارش
دیپلماسی
۲-۳

امیرعلی ابوالفتح کارشناس مطالعات آمریکا

به لحاظ عملی می‌توان گفت کشورهایی که تا امروز در کار با ایران، تحریم‌های آمریکا را نادیده گرفتند، از این به بعد هم نادیده می‌گیرند. آن‌هایی هم که تحریم‌های آمریکا را رعایت می‌کردند، این تحریم‌های شورای امنیت را رعایت می‌کنند. چون تحریم‌های شورای امنیت از لحاظ تأثیر، ذیل تحریم‌های آمریکا قرار می‌گیرد. به همین دلیل، از لحاظ عملیاتی و اقتصادی تأثیر زیادی نمی‌گذارد. اما از لحاظ سیاسی، ایران به عنوان کشور برهم‌زننده صلح و امنیت شناخته می‌شود و از نظر غرب منزوی‌تر خواهد شد.

سیدجلال ساداتیان سفیر سابق ایران در لندن

حالت اول که من خیلی اعتقاد ندارم اتفاق می‌افتد، این است که روسیه و چین همانطور که در جلسه جمعه‌شب موضع گرفتند، همان‌طور هم عمل کنند. اما شرایط حالت دوم برای ایران سخت‌تر است. در این حالت، روسیه و چین می‌گویند ما تلاش خود را کردیم که این اتفاق رخ ندهد اما در نهایت قطعنامه‌ها بازگشت، بعد از آن هم به عنوان کشورهایی که روزی به این قطعنامه‌های تحریمی رای موافق دادند، خود را متعهد بدانند که آن‌ها را رعایت کنند. در این صورت شرایط دور زدن تحریم‌ها برای ایران سخت و انتخاب‌هایش محدود می‌شود.

کوروش احمدی نماینده پیشین ایران در نیویورک

کسانی که خواستار خروج ایران از ان‌پی‌تی هستند باید روشن کنند که هدف‌شان چیست. آیا خروج را به عنوان مقدمه ساخت بمب می‌خواهند یا آن را تنها به عنوان اقدامی بر روی کاغذ توصیه می‌کنند؟ اگر کشورهای متخاصم مدعی یافتن شواهدی مبنی بر تلاش برای ساخت بمب شوند، در آن صورت جنگ دیگری که اکنون محتمل است، قطعی خواهد شد. اگر توصیه تنها به خروج از ان‌پی‌تی به عنوان یک واکنش و نه برای ساخت بمب باشد، حاصل کار تنها تشدید مشکلات و فشارها بدون دستاوردی در این رهگذر خواهد بود.

سرمقاله

بدتر از اسنپ‌بک

هنوز عده‌ای دنبال حل مسائل خارجی ایران هستند و گمان می‌کنند که می‌توانند آنها را حل کنند و اگر هم حل کنند، دیگر مسائل ایران نیز حل خواهد شد یا در مسیر حل شدن قرار خواهد گرفت. گرچه متغیرهای خارجی و به‌ویژه تحریم‌ها و مورد اخیر اسنپ‌بک بسیار مهم هستند، ولی ظرف اصلی بروز این بحران در داخل است و نه در خارج. اتفاقاً ما از زمانی وارد فرایند تحریم و مشکلات عمیق خارجی شدیم که به هر دلیلی که فعلاً مجال بحث آن نیست، تئورهای داخلی دست بالا را پیدا کردند و کشور را در سراسیمگی و تقابل قرار دادند. ابتدا از تحریم‌ها دفاع و آن را کاغذپاره معرفی کردند و برای همه عالم شاخ و شانه کشیدند و سپس بدون اینکه کسی توجهی به تبعات موضوع کند، تبلیغات زیادی درباره دروغ بودن هولوکاست راه انداختند. و لخرجی‌های منطقه‌ای آغاز شد و با اتکا به درآمد‌های چندصدمیلیارد دلاری پول نفت هر کار غیر عاقلانه‌ای که خواستند انجام دادند تا اینکه با تحریم و سپس قطعنامه‌های شورای امنیت، بهره‌جویی بی‌حساب و کتاب آنان از پول‌های نفت متوقف شد. هنگامی که فرایند برجام آغاز شد، در کنار نتایج و قرار گرفتن و علیه آن کارشکنی کردند. از بحث بد آن‌ها در آن مقطع ایالات متحده تابع و یا همسویی کامل با نتایج‌ها و نداشت و برجام به نتیجه رسید. این جماعت از ابتدا تا دوام برجام و بهبود وضع مردم را نافی منافع خود می‌دانستند. هنگامی که ترامپ با وعده خروج از برجام آمد، این جماعت در ایران بیش از جمهوری خواهان آمریکایی خوشحال شدند و با خروج ترامپ از برجام سرخوشانه و به‌صورت متقابل چند برگ کاغذ را در مجلس به آتش کشیدند. اکنون هم که اسنپ‌بک اجرایی شده، چنان خوشحال هستند که مجال برای دیده شدن سرمستی ترامپ و نتایج‌ها و براندازان نگذاشته‌اند. این همسویی راهبردی را چگونه می‌توان فهمید و تحلیل کرد؟ تنها گزینه برای فهم این اتحاد عجیب ضدیت هر دو طرف علیه موجودیت و تمدن و ملت ایران است. این جماعت حتی متوجه تبعات اتهامات خود هم نیستند. ▶